Το βράδυ της Πέμπτης 20 Απριλίου 1967 οι πολίτες της Ελλάδας έπεσαν να κοιμηθούν στο πλαίσιο μιας κοινοβουλευτικής, βασιλευομένης δημοκρατίας. Πολλά προβληματικής, αλλά υπαρκτής, παρούσης.

Το επόμενο πρωί ξύπνησαν υπό το καθεστώς ενός στρατιωτικού πραξικοπήματος, το οποίο έσπευσε άμεσα να αυτοχαρακτηρισθεί ως επανάστασις. Αθρόες συλλήψεις σημάδεψαν τις πρώτες κινήσεις των κινηματιών. Πολίτες σχεδόν κάθε παράταξης συνελήφθησαν βιαίως υπό την απειλή των όπλων. Οι περισσότεροι συγκεντρώθηκαν στον Ιππόδρομου Φαλήρου. Εκεί έρευσε και το πρώτο αίμα, έπεσε ο πρώτος νεκρός, θύμα του καθεστώτος.

Ήταν ο Παναγιώτης Ελής. Είχε επιβιώσει από την Κατοχή, τον Εμφύλιο, το Μακρονήσι και εκτελέστηκε εν ψυχρώ με βολή από μισό μέτρο πίσω από το κεφάλι του.

Οι συλληφθέντες αφού παρέμειναν μερικές μέρες στον Ιππόδρομο, διοχετεύθηκαν στα Γιούρα και σε άλλους τόπους κράτησης. Ο ρόλος του Ιπποδρόμου, ως σημείο, κράτησης είχε ολοκληρωθεί.

Σε άλλο τόπο, εξίμισι χρόνια αργότερα τα πράγματα ήταν πιο βαρβαρικά.

Στις 11 Σεπτεμβρίου ξεσπά πραξικόπημα στην Χιλή. Ιστορικά είναι πλέον αποδεδειγμένο το κοινό στοιχείο με το ελληνικό. Τα αμερικανικά συμφέροντα και ως εκ τούτου η αμερικανική

παρέμβαση. Ο στρατηγός Αουγκούστο Πινιοσέτ επιβάλλεται μέσα σε ένα όργιο βίας, το προεδρικό μέγαρο βομβαρδίζεται και ο εκλεγμένος πρωθυπουργός Σαλβαδόρ Αλλιέντε αυτοκτονεί, όταν κάθε αντίσταση ήταν μάταιη.

Μερικές χιλιάδες από τους συλληφθέντες οδηγούνται στο Εθνικό στάδιο. Θα παραμείνουν εκεί επί μήνες. Στον πλανήτη η ζωή συνεχίζεται, όπως και τα προκριματικά για το παγκόσμιο κύπελλο ποδοσφαίρου του ’74 που θα διεξαγόταν στην Δ. Γερμανία. Έτσι η Χιλή έπρεπε να αντιμετωπίσει την Σοβιετική Ένωση σε διπλούς αγώνες.

Ο πρώτος ήταν προγραμματισμένος στην Μόσχα, μόλις 15 μέρες μετά την επικράτηση του πραξικοπήματος. Καθότι η Σ.Ε. είχε διακόψει διπλωματικές σχέσεις με το νέο καθεστώς, και ναι δεν είχε πράξει τα όμοια στην δική μας περίπτωση, κανείς δεν υποδέχτηκε την νοτιοαμερικάνικη ομάδα στην άφιξή της. Ένας μόνον Χιλιανός φοιτητής, που σπούδαζε εκεί πλησίασε τους συμπατριώτες του και κάποιος από αυτούς τον συμβούλευσε να μην επιστρέψει στην πατρίδα τους.

Το παιχνίδι πραγματοποιήθηκε στο στάδιο Λένιν της Μόσχας και έληξε με λευκή ισοπαλία. Πολύ άβολο αποτέλεσμα για τους Σοβιετικούς, οι οποίοι είχαν λάβει αυστηρά μέτρα ασφάλειας καθώς κυκλοφορούσε η φήμη περί απαγωγής Χιλιανών με σκοπό την ανταλλαγή τους με φυλακισμένους φιλοσοβιετικούς πολίτες.

Η ρεβάνς ήταν προγραμματισμένη για την 21η Νοεμβρίου. Με γνωστό το γεγονός ότι στο Εθνικό στάδιο όπου θα διεξαγόταν η αναμέτρηση, κρατούνται πολίτες, οι Σοβιετικοί προτείνουν να γίνει ο αγώνας σε άλλη χώρα. Χιλή και ΦΙΦΑ αρνούνται.

Συγκροτήθηκε επιτροπή της ΦΙΦΑ, η οποία επισκέφτηκε το γήπεδο, έκανε μια βόλτα στην σέντρα, αποφάνθηκε ότι όλα ήταν σε τάξη. Οι 7.000 κρατούμενοι κρύφτηκαν υπό την απειλή των όπλων κάτω από τις κερκίδες.

Το παιχνίδι δεν έγινε ποτέ. Οι Σοβιετικοί δεν ταξίδεψαν. Έστειλαν μια επιστολή όπου επικαλέστηκαν λόγους ηθικής. Οι Χιλιανοί παρατάχθηκαν στο γήπεδο, παρουσία 15.000 θεατών. Οι 7.000 πολιτικοί κρατούμενοι μεταφέρθηκαν προσωρινά στην έρημο Ατακάμα. Ο διαιτητής σφύριξε την έναρξη και αφού άλλαξαν λίγες πάσες σκόραραν ένα γκολ. Το ματς κατοχυρώθηκε με 2 – 0 στη Χιλή, η οποία και προκρίθηκε στα τελικά.

Από εκείνη την 21η Νοεμβρίου του ’73 η Χιλή θα έπρεπε να περιμένει δεκαεπτά χρόνια για να επανέλθει σε μια κανονικότητα. Περισσότεροι από 3.000 πολίτες δολοφονήθηκαν χωρίς καμιά δικαιοσύνη να αποδοθεί.

Από εκείνη την 21η Νοεμβρίου, το καθεστώς της Αθήνας θα μετρούσε τέσσερις μέρες και θα περνούσε με ένα ακόμα πραξικόπημα σε μια πιο σκληρή εκδοχή.

Ο ταξίαρχος Δημ. Ιωαννίδης αποκαλούμενος και σκιώδης δικτάτορας, άλλα και «αρσακειάδα» κατά τον πρωτεργάτη της 21ης , θα οδηγούσε τον Ελληνισμό σε μια βαριά ήττα.

Δίδαγμα: Ότι αρχίζει με εμβατήρια τελειώνει με κλάμα, πόνο, με αίμα και με συντριβή. Ενίοτε και με απουσία της Δικαιοσύνης.